

# Dvě zářijové konference: Digitální výroba a Úspory

Digitální výroba a úspory byly hlavními tématy akcí, které proběhly v září tohoto roku v Praze a Ostravě. Pořádání jakýchkoliv seminářů nebo konferencí je v roce 2020 sázkou do loterie, u které mohou při prohře investované úsilí a prostředky organizátorů poádně zabolet. V případě konference Digitální výroba 2020 týmu společnosti Trade Media International sázka na zářijový termín vyšla a dvoudenní akce zaměřená na současný stav digitalizace v českých i světových výrobních podnicích proběhla nad očekávání organizátorů i návštěvníků této největší oborové akce v Česku. Následovala několikrát odložená konference Úspory 2020 v Ostravě, věnovaná úsporám umožněným současnou technikou v průmyslu.

## Covid jako akcelerátor změn

Aktuální situace na světových trzích citelně zasáhla většinu výrobců. Možná proto vyzní trochu kaciřsky tvrzení, že po něčem podobném, jako je současná světová pandemie covidu-19, skrytě toužili zejména vývojáři a dodavatelé nástrojů pro digitalizaci průmyslu. Jejich rouhání možná bylo vyslyšeno, protože tak strmý nárůst svého byznysu, jaký nyní zažívají, by za „normální“ situace nejspíše nenastal. Covid v segmentu digitalizace zafungoval jako dokonalý akcelerátor změn, a to především u průmyslových firem, které musely reagovat, aby přežily.

Výrobní podniky si moc dobře uvědomují, že investice do digitalizace jsou nyní důležitější než úspory. Umožňuje jim totiž vyrábět rychleji a efektivněji. Přesto má česká výrobní scéna svá specifika, na která upozornil Jan Burian z poradenské společnosti EY. „Záleží pochopitelně na typu průmyslu. Lépe jsou na tom v segmentu automobilové výroby se zahraničními majiteli, ale trochu horší situace panuje ve strojírenství, kde jakási osvěta o digitalizaci existuje, ale spousta věcí funguje jako malé pilotní projekty. Málokde vidím, že by se pilotní projekt překlopil do řešení, které pokryje celou firmu. Na otázku, zda českým firmám chybí koncepty pro digitalizaci, neexistuje jednoznačná odpověď. Také vzhledem k této situaci nabývá na intenzitě téma konverzace mezi IT a OT a propojení těchto dvou světů, které si často nerozumějí,“ uvedl Burian.

## Trendy v praxi

V českých firmách se lze nejčastěji setkat se zaváděním MES, protože u nás se nejvíce vyrábí. Firmy s hromadnou výrobou potřebují „protlačit výrobou“ co nejvíce. Následuje zavádění robotů, včetně autonomních, automaticky naváděných vozidel, systémů pro zpracování dat a práci s nimi nebo aditivní výroba. Zajímavé se pro české výrobce ukazují i systé-

my sledující průběh výroby nebo pohyby výrobku.

Důležité je, že po moderních řešeních začínají stále častěji sahat i malé a střední firmy. „Ptali jsme se firem, jak na ně zapůsobila krize a co jim pomohlo zvládnout toto těžké období. Více než polovina firem uvedla, že to byly investice do digitalizace. Firmy ale potřebují nastartovat, aby na investice měly, potřebují jakýsi Marshalův plán. Finanční prostředky na to určené jsou žalostně malé,“ vysvětlila Milena Jabůrková, viceprezidentka Svazu průmyslu a dopravy ČR, s upozorněním, že velkým tématem mnoha podnikatelů jsou stále digitální kompetence. „Je to jedna z velkých bariér. Viděli jsme to v současné krizi a přechodu na práci z domova, kdy se ukázalo, že spousta lidí neumí své digitální kompetence správně využívat. I když máte ve firmě vyškolené informatiky, často sami nestíhají, protože vývoj jde tak rychle dopředu, že potřeby na jejich dovednosti se mění,“ dodala Jabůrková.

Hlavní překážkou pro malé firmy ale zůstává nedostatek odborného a kvalifikovaného personálu. Také podle Evy Svobodové, generální ředitelky Asociace malých a středních podniků, představují velký problém peníze na investice: „Dotační tituly jsou administrativně náročné a žalostně chybí nezávislé poradenské firmy, za kterými nestojí velké korporace, které nabízejí své výrobky a služby. Firmy jsou velmi opatrné, budou tedy sedět na penězích a čekat, jak se vyvine druhé pololetí.“

Malé a střední firmy mají výhodu v tom, že je vlastní majitelé, kteří mohou rozhodnout sami a velmi rychle. Otázkou ale zůstává, jak moc digitalizaci rozumějí. Je třeba si najít způsob, jak nacházet potřebné informace. Drtivá většina z nich je prezentována v angličtině nebo němčině a jazyková nepřípravenost některých firem je velká. Kdo chce být napřed, musí zvládat jazyky.

Už i většina předních dodavatelů informačních systémů pochopila, že se v řadě menších firem na poli digitalizace právě

„láme chleba“. Firmy s menšími obraty nebudou zajímat řešení za miliony. Po oba dva konferenční dny tak většina prezentací cílila právě na řešení pro malé a střední podniky, a to včetně praktických ukázek, že to opravdu jde.

Ojedinělým prezentačním prvkem byla interaktivní konzultace tvorby digitální strategie firmy. U velkých dodavatelů je totiž často velkou překážkou v komunikaci to, že informace přikrášlují ozdobnými slovíčky a líbivými frázemi. Je překvapivé, jak se rozběhne diskuse, když se vypne záznam a lze se zeptat přímo odborníků na cokoliv, co v procesu přerodu firmy na moderní digitální společnost brzdí. „Spousta lidí řídí firmy na základě výstupů z ERP, ale vůbec se nezajímají o to, jaká data do nich vstupují. Digitalizace je extrémní nástroj pro vydělávání peněz. Musejí se jí ale zabývat lidé, kteří rozumí tomu, o čem vlastně je,“ popsal cíl konference nezávislý poradce ohledně digitálních podnikových řešení Filip Plevač.

## Úspory 2020

Možnostmi využití současné situace k prosazení nových postupů a technologií se zabývala i akce Úspory 2020 v Ostravě. Věnovala se správě majetku, především údržbě, sledování ztrát nevyrobou a optimalizaci stávajících technologických a organizačních procesů. Nemalé místo zaujímal také umělá inteligence, především její využití v oblastech řízení kvality. Zkušeným praktikům neuniklo to, že myšlenky, které se objevily i před několika desítkami let, se dnes stávají nedílnou součástí technické praxe. Je to dáno především současnými možnostmi výkonu techniky, programového vybavení a snímačů. Příkladem může být využití analýzy zvuků k identifikování problémů se stroji ještě před tím, než nastanou.

V některých případech prezentující, ale i auditorium poukazovali na malou znalost personálu a v mnoha případech na nesprávnou motivaci odpovědných pracovníků.

## Závěrem

Obě akce prokázaly, že setkání tváří v tvář jsou nezastupitelná. Moderní technika dokáže online zprostředkovávat přenos obrazu a zvuku, ale neformální diskuse a sdílení zkušeností patří k té přidané hodnotě, která dělá odborné konference a semináře mezi odborníky tak přitažlivými.

Radim Adam